

Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget 2016-17
L 41 endeligt svar på spørgsmål 71
Offentligt

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

ERHVERVS MINISTEREN

27. marts 2017

Besvarelse af spørgsmål 71 ad L 41 stillet af udvalget den 24. februar
2017 efter ønske fra Thomas Jensen (S)

ERHVERVS MINISTERIET

Spørgsmål:

Ministeren bedes - ved eventuel indhentelse af bidrag fra justitsministeren - redegøre for, hvordan den konstant stigende udvikling i antallet af underretninger fra de indberetningspligtige virksomheder til SØIKs Hvidvasksekretariat med 5.166 (2013), 7.250 (2014), 15.619 (2015) og 7.766 (første halvår af 2016), har påvirket: a) budgetterede antal årsværk til at løse opgaven hos SØIK, b) den gennemsnitlige sagsbehandlingstid hos SØIK, c) antallet af underretning eller egentligt efterforskningsoplæg fra SØIK til politikredsene d) antallet af underretninger fra SØIK til PET, e) andelen af indberetninger fra SØIK til politikredsene hhv. PET der har ført til videre efterforskning, og f) antallet af underretninger eller egentlige efterforskningsoplæg der har ført til tiltaler samt domsfældelse?

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Spørgsmålet bedes besvaret forud for afholdelse af samråd om L 41 – samrådsspørgsmål A-D.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet følgende bidrag fra Justitsministeriet, som jeg kan henholde mig til.

"Justitsministeriet har til brug for bidraget til Erhvervsministeriet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

"Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), som har oplyst følgende:

"SØIK bemærker indledningsvist, at en hvidvaskunderretning ikke er en politianmeldelse, men en efterretning fra f.eks. en bank om en mistænkelig transaktion eller aktivitet. Bankerne og de øvrige underretningspligtige virksomheder og personer skal således efter hvidvaskloven indsende en underretning til Hvidvasksekretariatet, hvis der hos den underretningspligtige opstår en mistanke om

hvidvask eller terrorfinansiering, som ikke umiddelbart kan afkræftes.

Hvidvasksekretariatet i SØIK har oplevet en markant stigning i antallet af modtagne underretninger i perioden 2013-16, jf. tabel 1.

Tabel 1. Antal underretninger sendt til Hvidvasksekretariatet i 2013-16.

2013	2014	2015	2016
5.166	7.255	15.619	18.669

Ud over hvidvaskunderretninger modtager Hvidvasksekretariatet orienteringer fra SKAT om såkaldte cross-border-transaktioner, som er kontanter ind og ud af Danmark. Disse orienteringer indgår ikke i tabel 1.

Sekretariatet modtager også oplysninger af forskellig art fra udenlandske samarbejdspartnere, men her er der heller ikke tale om egentlige underretninger. Disse oplysninger indgår derfor heller ikke i tabel 1.

For så vidt angår spørgsmålets litra a kan det oplyses, at antallet af årsværk beskæftiget i Hvidvasksekretariatet i perioden 2013-17 fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Antal årsværk beskæftiget i Hvidvasksekretariatet, 2013-17.

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Efterforskere</i>	9	12	10	9	8
<i>Kontorpersonale</i>	4	4	3	4	4
<i>Analytikere</i>	3	3	2	3	2½
<i>Studentermedhjælpere</i>	0	0	0	0	½
<i>I alt</i>	16	19	15	16	15
<i>Opgjort pr. dato</i>	31/12-13	1/12-14	1/12-15	14/11-16	6/3 -17

Hvidvasksekretariatet har desuden gennem den pågældende periode været og er fortsat assisteret af 3-4 af SØIK's anklagere, som efter behov yder juridisk bistand til sekretariatet.

For så vidt angår spørgsmålets litra b kan det oplyses som nævnt indledningsvist, at en hvidvaskunderretning til Hvidvasksekretariatet ikke er en politianmeldelse, men en efterretning med oplys-

ninger om mistænkelige transaktioner og/eller aktiviteter. En underretning vil således langt fra i alle tilfælde føre til en strafferetlig afgørelse efter endt sagsbehandling. SØIK har derfor forstået spørgsmålet således, at der sigtes til den tid, der går fra en underretnings modtagelse i sekretariatet, til der er taget stilling til, hvad underretningen giver anledning til.

Det bemærkes hertil, at Hvidvasksekretariatet for at være bedre rustet til at håndtere det stigende antal underretninger pr. 1. februar 2017 har gennemført en omstrukturering af sekretariatet. For omstruktureringen var målsætningen manuelt at gennemgå alle nye underretninger med henblik på videre analyse og/eller videregivelse af efterretninger til orientering eller videre foranstaltning hos politikredsene, SKAT eller en anden myndighed. Med det stigende antal underretninger, som sekretariatet modtager dagligt, er denne visitationsform ikke længere mulig.

Efter omstruktureringen består Hvidvasksekretariatet af en visitationsgruppe, en sagsbehandlingsgruppe og en efterretningsgruppe samt en analyseenhed.

Til at finde de underretninger, som skal underkastes yderligere sagsbehandling, anvender visitationsgruppen særlige søgelister, der er sammensat ud fra en række karakteristika, som analyseenheden løbende fastsætter og vedligeholder via input fra nationale og internationale analyser af aktuelle trends på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet.

Visitationsgruppens mål for sagsbehandlingstiden er, at alle underretninger skal være visiteret inden for én uge. I praksis håndteres visitationen af alle underretninger dog som udgangspunkt fra dag til dag, dog således at underretninger modtaget i weekenden først behandles den efterfølgende mandag.

Ud over den daglige visitation af nye underretninger søger visitationsgruppen løbende specifikt ef-

ter nye underretninger vedrørende kredsaktuelle personer, dvs. personer der af politiet er registreret som eksempelvis rockere eller bandemedlemmer.

Som supplement til visitationen fremsøger analyseenheden hvert kvartal de ifølge underretningerne mest aktive personer og selskaber. Til brug herfor anvendes en risikoscoremodel, der inddrager flere forhold om de pågældende personer og selskaber, end der inddrages ved visitationen af de enkelte underretninger.

Sagsbehandlergruppen, som arbejder med de underretninger, der skal indgå i egentlige efterforskningsoplæg, har en målsætning om en sagsbehandlingstid på mellem 1 og 4 uger, som fastlægges fra sag til sag. Det er endnu for tidligt at vurdere, om denne målsætning kan overholdes i praksis.

Efterretningsgruppen, der samarbejder med PET, håndterer samtlige underretninger om mulig terrorfinansiering mv. Efterretningsgruppen har en målsætning om at analysere, forelægge og videreformidle relevante efterretninger til PET samme arbejdsdag, hvilket også overholdes i praksis.

For så vidt angår spørgsmålets litra c og d kan det oplyses, at når Hvidvasksekretariatet videregiver oplysninger fra en hvidvaskunderretning til f.eks. en politikreds, sker det som en efterretning, der kan indeholde oplysninger fra mere end én hvidvaskunderretning.

Af tabel 3 fremgår antallet af efterretninger, som sekretariatet har videregivet til bl.a. politikredse i perioden 2013-16.

Tabel 3. Antal efterretninger videregivet fra Hvidvasksekretariatet, 2013-16.

	2013	2014	2015	2016
PET	65	59	40	189
Politikredsene*	602	498	338	335
SKAT	340	301	595	227
Anden myndig-	28	15	1	5

<i>hed</i>				
<i>I alt</i>	1035	873	974	756

* Herunder SØIK

Tabel 4 viser det samlede antal hvidvaskunderretninger, der er videregivet oplysninger fra i efterretninger til bl.a. politikredsene.

Tabel 4. Antal hvidvaskunderretninger, hvorfra oplysninger indgår i videregivne efterretninger, 2013-16.

	2013	2014	2015	2016
<i>PET</i>	97	61	49	257
<i>Politikredsene*</i>	929	826	816	1029
<i>SKAT</i>	543	533	919	1178
<i>Anden myndighed</i>	29	20	1	18
<i>I alt</i>	1598	1440	1785	2485

* Herunder SØIK

For så vidt angår spørgsmålets litra e og f henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 16 vedrørende lovforslaget, hvoraf det bl.a. fremgår, at SØIK ikke er i besiddelse af statistiske oplysninger om antal sager med rejste tiltaler mv., hvor der er indgået oplysninger fra en hvidvaskunderretning.

Det er ikke muligt elektronisk at trække oplysninger om, hvilken betydning en underretning i øvrigt har haft for politiets arbejde – f.eks. til at underbygge en efterforskning eller til måludpegning.

En manuel gennemgang af samtlige sager i politikredsene, som på en eller anden måde vil kunne knyttes til en efterretning eller et efterforskningsoplæg fra Hvidvasksekretariatet, vil heller ikke give et validt billede af, i hvilket omfang underretningerne har ført til (været afgørende for) videre efterforskning, tiltaler og domfældelser. En sådan gennemgang vil således ikke nødvendigvis kunne give svar på, om en efterretning, som f.eks. har været brugt til at underbygge en igangværende efterforskning, nu også – helt eller delvist – har dannet grundlag for en tiltalerejsning eller løftet bevisbyrden til en domfældelse.

Når en efterretning videregives fra Hvidvaskse-

kretariatet til f.eks. en politikreds, vedlægges en blanket til brug for efterfølgende feedback til sekretariatet om, hvordan den pågældende efterretning har været anvendt.

For at besvare spørgsmålet om, i hvilket omfang og hvordan oplysninger fra underretninger, som sekretariatet har sendt til en politikreds, bliver anvendt, har sekretariatet manuelt gennemgået de 500 senest registrerede feedbackblanketter fra politikredsene.

Det skal bemærkes, at undersøgelsesmetoden er behæftet med ret stor usikkerhed, hvilket bl.a. skyldes, at sekretariatet kun modtager cirka halvdelen af de feedbackblanketter, der sendes til politikredsene, og at der er stor forskel på, hvordan politikredsene anvender blanketterne. Den manuelle gennemgang kan derfor kun i begrænset omfang føre til statistiske konklusioner om underretningernes anvendelse i politikredsene.

Resultatet af den manuelle gennemgang af feedbackblanketterne fremgår af tabel 5, der viser, at halvdelen af efterretningerne på feedbacktidspunktet har indgået i en strafferetlig afgørelse eller i en verserende efterforskning. Godt en tredjedel af efterretningerne er henlagt, hvilket betyder, at de enten er henlagt umiddelbart efter modtagelse, eller at de er efterforsket i politikredsen og efterfølgende henlagt. Det bemærkes, at en henlagt efterretning på et senere tidspunkt kan anvendes i politikredsens arbejde, jf. også SØIK's bidrag til besvarelsen af spørgsmål nr. 70 vedrørende lovforslaget. De resterende 14 pct. af efterretningerne er videresendt til andre myndigheder, f.eks. SKAT.

Tabel 5. Feedback fra politikredsene om anvendelsen af de efterretninger, som kredsene har modtaget fra Hvidvasksekretariatet.

	Antal	Procent*
Afgørelser	87	17
Dom	63	13
Bøde	21	4
Frifindelse	1	0,2

<i>Anden afgørelse</i>	2	0,4
<i>Indgår i efterforskning</i>	163	33
<i>Videresendt til andre</i>	72	14
<i>Henlagt**</i>	178	36
<i>I alt</i>	500	100

* Alene procenttal under 1 % er angivet med decimaler. Der er således i øvrigt tale om afrundede procenttal.

** Herunder afgørelser efter retsplejelovens §§ 721 og 749.

Det tilføjes, at Rigsadvokaten sammen med SØIK og Rigspolitiet vil undersøge muligheden for fremadrettet at kunne tilvejebringe nærmere oplysninger om anvendelse af hvidvaskunderretninger, herunder med henblik på at oplysningerne bl.a. vil kunne anvendes til en mere analysebaseret tilgang til Hvidvasksekretariatets behandling af underretningerne. Dette ville i givet fald kunne erstatte den ovennævnte blanketordning. """"

Med venlig hilsen

Brian Mikkelsen